

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 375/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Miroslavom Michaličkom, advokátska kancelária, Vajslova 11, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 830/15/1105 a jej uznesením z 13. novembra 2015 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED] odmieta pre neprípustnosť.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 830/15/1105 a jej uznesením z 13. novembra 2015.

2. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že poverený príslušník Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, Obvodného oddelenia Policajného zboru Petržalka – juh (ďalej len „príslušník Policajného zboru“), uznesením ČVS: ORP-1122/PJ-BV-2015 zo 14. septembra 2015 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol vec podozrenia zo spáchania trestného činu neoprávneného zásahu do práv k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a podozrenia zo spáchania trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215 ods. 1 Trestného zákona, ktorých oznamovateľom bol sťažovateľ v 1. rade. V tejto veci sa obaja sťažovatelia cítili byť poškodenými.

3. Proti rozhodnutiu príslušníka Policajného zboru zo 14. septembra 2015 podal sťažovateľ v 1. rade sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla uznesením č. k. 1 Pn 830/15/1105-10 z 13. novembra 2015 a podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ju zamietla ako nie dôvodnú.

4. Písomným podaním z 10. decembra 2015 podal sťažovateľ v 1. rade proti uzneseniu okresnej prokuratúry *„návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní“*, ktorý Krajská prokuratúra v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) posúdila *„ako podnet, ktorým sa sťažovateľ dožaduje preskúmania správnosti rozhodnutia dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V“*.

5. Prípisom krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 830/15/1105-10 z 10. februára 2016 bol podnet sťažovateľa v 1. rade ako nedôvodný odložený bez prijatia akýchkoľvek opatrení.

6. Vzhľadom na tento výsledok sa sťažovateľ v 1. rade opakovaným podnetom z 9. marca 2016 domáhal preskúmania zákonnosti postupu krajskej prokuratúry. Prípisom z 29. apríla 2016 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) jeho podnet odložila ako nedôvodný.

7. Za dôležité považovali sťažovatelia poukázať na skutočnosť, že „*prokurátor Okresnej prokuratúry v Uznesení o zamietnutí sťažnosti zo dňa 13. 11. 2015 nedal poverenému príslušníkovi Policajného Zboru pokyn na vykonanie výsluchu poškodenej - výlučnej vlastníčky bytu [REDAKOVANÉ] napriek tomu, že sťažovateľ predmetný procesný úkon namietal*“.

8. Sú toho názoru, že „*v predmetnej veci nie je možné bez výpovede poškodenej [REDAKOVANÉ] náležite objasniť skutkový stav*“.

9. Za potrebné považovali uviesť, že „*hoci sťažovatelia v predmetnom konaní predložili listinné dôkazy významné pre právne posúdenie veci..., orgány činné v trestnom konaní... na ne neprihliadali. Rovnako... prokurátorka Krajskej prokuratúry v predmetnom podaní zaslanom sťažovateľovi... 16. 02. 2016 uviedla, že nebol produkovaný žiadny relevantný dôkaz, ktorý by nasvedčoval tomu, že [REDAKOVANÉ] odviezla z bytu cudzie hnutelné veci, ktoré jej boli zverené na prechodné užívanie.*“.

10. Orgány činné v trestnom konaní sa podľa sťažovateľov „*bez ďalšieho dokazovania stotožnili s vyjadrením podozrivej..., ktorá svoje tvrdenia nijak nepreukázala*“.

11. Sťažovatelia tvrdia, že „*prokurátorka Krajskej prokuratúry postupovala v rozpore s ústavne chráneným princípom právnej istoty, keď sa vôbec nevysporiadala s právnou argumentáciou... obsiahnutou v Náleze Najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tdo/41/2015, ktorá vo vzťahu k podozreniu zo spáchania trestného činu Neoprávneného zásahu do práva*

k domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 Trest. zákona poukazuje na analogické skutkové zistenia“. Poukázali tiež na to, že „prokurátorka Krajskej prokuratúry značne spochybnila vierohodnosť dôkazu - písomné stanovisko vlastníčky bytu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zaslané s úradne overeným podpisom, pričom vyslovila presvedčenie, že predmetný dôkaz bol s najväčšou pravdepodobnosťou vyhotovený sťažovateľom v I. rade“.

12. Konštatujú, že „je nemysliteľné, aby orgán činný v trestnom konaní vyhodnotil relevantnosť a objektívnosť dôkazu bez opory vo výsledkoch doposiaľ vykonaného dokazovania“. Sú presvedčení, že „vadným postupom orgánov činných v trestnom konaní bolo zásadne porušené právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] ako oprávneného z vecného bremena a sťažovateľky [REDAKOVANÉ] ako výlučnej vlastníčky bytu vlastníť a pokojne užívať majetok tým, že im nebola poskytnutá náležitá ochrana k ich vlastníckemu právu“.

13. Podľa sťažovateľov „postupom orgánov činných v trestnom konaní bolo porušené právo na súdnu a inú právnu ochranu ako aj právo na spravodlivý proces sťažovateľov tým, že orgány činné v trestnom konaní nekonali tak ako im to ustanovuje právny predpis, resp. máme za to, že nekonali vôbec, keď úplne bezdôvodne odmietali zistiť skutkový stav vecí“.

14. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresná prokuratúra v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. Pn 830/15/1105-10 porušila právo [REDAKOVANÉ], na právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresná prokuratúra v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. 1 Pn 830/15/1105-10 porušila právo [REDAKOVANÉ], na právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd

a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Okresná prokuratúra v Bratislave je povinná uhradiť sťažovateľom trovy konania v sume 363,79 eur... na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Miroslava Michaličku, Vajslova 11... Trnava, do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

17. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 830/15/1105 a jej uznesením z 13. novembra 2015, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresná prokuratúra zamietla sťažnosť sťažovateľa v 1. rade proti uzneseniu príslušníka Policajného zboru vydaného pod ČVS: ORP-1122/PJ-BV-2015 zo 14. septembra 2015, ktorým odmietol vec podozrenia zo spáchania trestných činov oznámených sťažovateľom v 1. rade, a to bez dostatočne zisteného skutkového stavu veci (vypočítia poškodenej – sťažovateľky v 2. rade) a ďalších pochybení okresnej prokuratúry (spochybnenie vierohodnosti dôkazu, nevysporiadanie sa s právnou argumentáciou spočívajúcou v poukaze na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a pod.).

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť (podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

23. Zmyslom a účelom tohto princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. To znamená, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno ústavnému súdu podať spravidla iba vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. V opačnom prípade je sťažnosť neprípustná.

24. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

25. Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovatelia (prostredníctvom sťažovateľa v 1. rade) podali proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 830/15/1105-10 z 13. novembra 2015 im dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý krajská prokuratúra vyhodnotila ako podnet podľa § 31 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre vo vtedy účinnom znení (ďalej len „zákon o prokuratúre“) a vybavila ho prípisom č. k. 1 Kn 830/15/1105-10 z 10. februára 2016. Rovnako sťažovatelia využili možnosť podania opakovaného podnetu v zmysle § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorým sa zaoberala generálna prokuratúra v prípise z 29. apríla 2016.

26. Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre zdôraznil, že podnet, ako aj opakovaný podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre považuje za účinný prostriedok ochrany základných práv vrátane toho práva, ktoré uplatnili sťažovatelia v sťažnosti (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05). Podnet, ako aj opakovaný podnet totiž zakladá povinnosť prokurátora a následne nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľom.

27. Aplikujúc princíp subsidiarity na prerokúvanú vec sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemá právomoc preskúmavať uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 830/15/1105-10 z 13. novembra 2015 a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, keďže ich preskúmanie podliehalo prieskumnej právomoci krajskej prokuratúry na základe podnetu a takisto následne bola oprávnená a povinná tak urobiť aj generálna prokuratúra na základe opakovaného podnetu. Zo sťažnosti podanej ústavnému súdu jednoznačne vyplýva, že sťažovatelia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, konania o podnete a opakovanom podnete a ich výsledky v konaní pred ústavným súdom nenamietali (pozri petit – návrh na rozhodnutie – sťažnosti, ktorým je ústavný súd v zmysle ustanovenia § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný). Z toho dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

28. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľov ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ich ďalšími návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017